شماره ۱۶۴ ایکنجی دوره

۵شنبه ۱۵ فروردین ۱۳۲۵

آذربایجان

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیک	۱۳۰	ریال
۶	آیلیق	۰۵	«
۳	«	۳۵	«

مدیر:
فتحی خشگینابی

اداره‌سی محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورغانیدر

آذربایجان ملی مجلسین ایکنجی عمومی اجلاسی

خلقیمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن ملی مجلسیمیز تشکیل تاپدیقدان سونرا خلقیمیزین طرفیندن اونون عهده‌سینه ویریلمیش وظیفه‌لری لایقینجه یرینه یتیرمک و بیر آز مدتده بویوک فعالیت‌لر ایتمیشدیر. آذرین ۲۱ ندن بو طرفه مجلسین تصویبی اوزره اولکه‌میزین شرائطی ایله تطبیق اولونموش قانونلارین وضع اولوب حیاته کئچمه‌سی ایله ملتیمیزین احتیاجلارینین ان مهم حصه‌لری آرادان قالدیریلمیشدیر.

ملی مجلسیمیز خلقیمیزین گئجه - گوندوز یورولمادان چالیشمالارینین و اولادلارین زحمتلرینین نتیجه‌سینده قورولموش ملی حکومتیمیزین پایه‌لرینی محکملندیریب سیاسی و اجتماعی حیاتیمیزا اویغون اولان قانونلاری تئزلیکله حیاته کئچیرمیشدیر.

بو گون تبریزده آذربایجان ملی مجلسینین هیئت رئیسه‌سینین تصمیمی اوزره مجلسین ایکنجی عمومی اجلاسی اولاجاقدیر. آذربایجانین مختلف نقطه‌لرینده اولان مجلس وکیللری ایندی تبریزه گلیب و گلمکده‌دیرلر.

ملی مجلسین ایکنجی اجلاسه دوره‌سی نئچه نقطه نظردن چوق اهمیتلی‌دیر و اورادا ان مهم مسئله‌لرین بارەسینده دانیشیق عمله گله‌جکدیر.

بو عمومی اجلاسدا:

۱- آذربایجان ملی حکومتینین گئچمیش ایشلرینه نظارت ایتمک و اونون حیاته کئچیردیگی ایشلره یئتیشمک.

۲- مجلسین برنجی عمومی اجلاسیندا ملی مجلسه ویریلمیش پروگرامین ماده‌لرینی نظره آلاراق اجراء اولونمامیش ماده‌لرین بارەسینده لازمی تدبیرلر اتخاذ ایتمک.

۳- گله‌جکده نه کیمی گورولمه‌جک ایشلرین پروگرامینی تنظیم ایتمک و آذربایجانین بوتون نقطه‌لرینده لازمی اصلاحاتین وجوده گلمگی ایچون عملی یوللار گوسترمک کیمی مسئله‌لر مطرح اولوناجاقدیر.

بو دفعه آذربایجان ملی مجلسین اجلاسی ان حساس و اهمیتلی بیر شرایطده تشکیل اولونور. ملی مجلسیمیز بوتون اجتماعی احتیاجلاریمیزی نظره آلاراق خلقیمیزین سیاسی و مدنی حیاتینا اویغون اولان قانونلاری وضع ایتمکله گله‌جکده آزادلیغیمیزی حفظ ایدیب و تثبیت ایتمک ایچون مساعد شرطلر یاراداجاقدیر.

آذربایجان خلقی ملی مجلسین بو عمومی اجلاسینا مخصوصاً امید گوزی ایله باخیر و اوندان چوق بویوک انتظارلاری واردیر.

رضا آذری

قهرمان تبریزین انقلاب تاریخیندن بیر صحیفه

هجرتین ۱۳۲۶ نجی ایلینده، یعنی ۳۹ ایل بوندان قاباق، محمد علی شاه، ۱۳۲۴ نجی ایلده آتاسی مظفرالدین شاه طرفیندن، ایران ملتینه ویریلن مشروطه‌نی و آزادلیغی (دارالشورای ملی نی) توپا دوتوب تخریب ایتمکله بوتون ایراندا، اورتادان قالدیردی. یالنیز تبریز اهالیسی ستارخان و باقرخانین سر کرده لیگیله مسلح صورتده قیام ایدیب اوز حقلرینی الدن ویرمه‌یه چکلرینی محمد علی شاها عملی صورتده رشادتله بیلدیردیلر.

ایرانین سایر یرلری کیمی، تبریزی ده ساکت و مشروطه‌نین لغو اولماسینا راضی ایتمک ایچون او مستبد حکمدار هر طرفدن تبریزین اوستینه قوشون گوندرمگه باشلادی همان ۱۳۲۶ نجی ایلده تبریزین غیرتلی و شجاعتلی اهالیسیله استبداد ارتجاع و دولت قوه‌لری آراسیندا گیدن قانلی ووروشمالاری گوره‌نلردن حیاتدا اولانلاری، ایندی‌ده، او انقلابین نتیجه روحلی و عظمتلی بیر انقلاب اولدیغیندا حیرت و دهشت ده دیلر. او زمانلار اگرچه طیاره تانک و یا خود بوگونکی اختراعات ایجاد ایدیلمه‌مشدیلر.

بونیله برابر تبریزین او قانلی و آلوولی دوگوشلاری، دیمک اولار که، دنیاده، او تاریخه قدر باش ویرن، دیموکراتیک انقلابلارین و ساواشلارین نسبتله، ان مهم لریندن بیری. و بنه ده جسارتله ادعا ایتمک اولار که، ۱۷۸۹ نجی ایلده باش‌ویرن (فرانسانین بویوک انقلابی) گئچندن سونرا، تبریزلیلرین ۱۳۲۶ دا مشروطه و آزادلیق اوغروندا آپاردیقلاری قانلی انقلاب وورشمالاری، دنیانی حیرته سالان بویوک تاریخی انقلابیدی. دنیانین مهم اولکه‌لریندن روزنامه و آژانس مخبرلری تبریزه گلمشدیلر. تبریزلیلرین بو غیرتینه، عالم تقدیر و تعظیم نظرایله باخیردی. حتی تبریزده (مموریال) مدرسه سینده معلم لیک ایدن (مستر باسکرویل) آمریکا

[illegible] ایستعفا ویرمک [illegible]
[illegible] قوشولدی، او مرحوم دا قانلیلیک دعوالرینین بیرینده شهید اولدی.
تبریزین بو مقدس انقلابینا یاردیم ایتمک ایچون، آزادلیق سه‌ون شمالی آذربایجانلی، گورجی و ارمنی قارداشلاریمیزدان بیر چوخلاری دا بورایا گلدیلر و بورادا اونلاردا

ارتجاع قوه‌لری طرفیندن شهید ایدیلنلری آز اولمادی.

خلاصه او قانلی دوگوشلارین سایلی گونلرینده بریسینده، ماکو اوردوسینین ایکنجی دفعه اولاراق تبریز اوزرینه گلمه‌سیدیر. او دهشتلی دوگوشین، بیر ایکی صحنه سینی و ورجیلی حاجی محمد باقرین، او تاریخده گونی. - گوتونه یازمش اولدیغی (انقلاب آذربایجان) آدلی تاریخیندن اقتباسیله آذربایجانین شی نسلینه یازیب، تقدیم ایتمگی مناسب و فایده‌لی حساب ایدیرم.

۱۳۲۶ نجی ایلین جمادی‌الاخر آیینین اولیندن تبریزلیلر استبداد و دولت اوردولاری ایله، پنجه، پنجه‌یه قویوب چارپیشاندان تا ۳۵ مین نفرلیک ماکو اوردوسه‌نین ۲۸ شعبان

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

صمد صباحی

فرقه‌میزین مرامنامه‌سین باخشی نوگره‌نمه‌لییک

فرقه عضوی اولان هر بیر کس فرقه مرامنامه و نظامنامه‌سینی درینددن نوگرنمگه و رعایت ایتمگه موظف‌دیر.

هر دفعه‌نین مذاکره ایدیلمه‌سینده مبلغ‌لر اولدوقجا مسئول وظیفه داشیرلار. بونا گوره‌ده ایلک دفعه مبلغ‌لرین فرقه مرامنامه‌سینی درینددن اوگرنمه‌لرینی تشکیل ایتمک اونلاری باخیندان بوخلاماق سونرا ایسه مشغله آپارمالارینا اجازه ویرمک لازم‌دیر.

چونکه فرقه حوزه‌لرینده فرقه‌نین مرامنامه‌سی اولدوغی کیمی دوزگون مذاکره ایدیلمه لیدیر.

فرقه مرامنامه‌سینی نوگره‌نلره و جوان مبلغ‌لره باخیندان کمک ایتمک مقصدیله مرامنامه میزده

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

حسن نصیرزاده

مقدس وطن اوغروندا

شانلی و عظمتلی تاریخلره مالک اولان، آذربایجان خلقی، اوز دوغما یوردی آذربایجانی هر شئیدن آرتیق سه‌ومیش و سه‌ومکده‌دیر.

هیچ بیر چینیلیک غیرتلی و شجاعتلی خلقیمیزی آنا وطن اوغرو فداکی مبارزه‌لردن آیرماغا قادر اولمامیش و اولمایاجاقدیر.

خلقیمیز سه‌ویملی وطنی ایچون هر جور تهلکه‌لره و چتینلیکلره دوزموش انا وطنی مدافعه ایدیب خلقین یانیندا باشی اوجا یاشامیشدیر.

چونکه خلقیمیزین آنا تورپاغینا اولان ایسته‌گی هر شئیدن آرتیقدیر.

نوزگه‌لره قول اولماماق ایچون رشادتلی آذربایجان خلقی همیشه وطن و ملت یولوندا اولمه‌گی نوزونه مقدس بیر وظیفه بیلمیشدیر.

اودور که آذربایجان خلقی تاریخ لر بویی مستبد و جبار پادشاهلارین وحشی قوشونلاری قارشیسیندا دیز چوکمه‌میش.

عکسینه اولاراق اونلاری دیز چوکدوروب تسلیم اولماغا مجبور ایتمیشدیر. خلقیمیز اودلار - آلاولار ایچریسیندن همیشه باشی اوجا چیخمیشدیر. ایندی اودلار اولکه‌سی اولان آذربایجانیمیزین آدی دنیاده افتخارلا قارشیلانمیشدیر.

بونلارین سببی خلقیمیزین محکم و سارسیلماز بیرلیگی مالک اولماسیدیر.

بو بیرلیکله وطنیمیزه خیانت و عصیانکارلیق گوزیله باخانلارین و بیزیم آزادلیغیمیزی الیمیزدن آلوب بیزی قول ایتمک ایسته‌ینلرین مردارالرینی کسمیشیک و لازم گیرسه ینه ده کسمگه قادریق.

آذربایجانلی نوزگه‌لره قول اولمامیش و اولمایاجاقدیر.

قانلار باهاسینا آلدیغیمیز آزادلیغی و سه‌ویملی آنا تورپاغیمیزی گوز بەبەگی کیمی مدافعه ایده‌جه‌یک.

ایندی آزادلیغیمیزین و وطنیمیزین مدافعه‌چیسی اولان ملی قوشونوموزلا افتخار ایده بیلیریک.

ملی قوشونوموز مغلوب ایدیلمز بیر محکم قلعه‌یه چوریلمیشدیر. اونا گوره که. بوتون خلق اوشاقدان بویوگه قدر ملی قوشون آرخاسیندا محکم دایانمیشدیر.

لازم گیرسه هامو الینه اسلحه آلوب قوشون جرگه‌لرینه دولماغا حاضردیر. بیزیم ملی قوشونوموز لونا گوره مغلوب ایدیلمه‌زدیر که اوزونو وظیفه‌سینی یاخشی دوشونوب و آنا وطنی حقنی مقدس بیلمیشدیر. خلقین آزادلیغی و ملی حکومتی مدافعه ایتمک ایچون [illegible] وطنداشلاریمیزدان هر گون گوکولی اولاراق قوشون سیرالارینا یازیلماق ایچون مراجعت ایتمکده‌دیرلر.

بونلار خلقیمیزین وطنه اولان [illegible]

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

مملکت خبرلری

آذرشهرده

[illegible]

خلخال‌دا

[illegible] مرکزی واسطه [illegible] خلخالدان گلن [illegible] بوتون خلخال پوستخانه‌سی دایر اولموشدور.

باسمینج‌دا

۱۴ ارد(یبهشت) ۲۵ ده تبریز مرکزی پوستخانه‌سی طرفیندن باسمینجده‌دا پوستخانه دایر اولموشدور.

[illegible] تشکیلینه‌تبریز [illegible] تبریک [illegible] وظیفه‌یه تبریک ایدیب [illegible] ایله بیرده شرکتیمیزی آرزو ایدیریک.

ماکسیم گورکی

بیر اوخاق یازیچیلیغینن ایلك گوئلرینده ئوز قلمیله انقلابین قاباغا گئتمه سینه چالیشیردی . اونون داستانلاری ، یازیلاری کچمیش دوره‌لرین صحنه‌لرینی مجسم ایدیب و روسیه‌نین ایلك انقلابینا زمینه حاضرلاییردی اونون داستانلارینین پهلوانلاری خلقی مبارزه‌یه چاغیریردی و اونلارین ئوزلری چوخ وقت انقلابی فرقه‌لر نماینده‌لری اولاراق صداقت و باغشی اخلاقلارا مالك ایدی‌لر .

ماکسیم گورگی روزنامه‌لرده انتشار ویرمن مقاله‌لری و گونده‌لیك مسئله‌لر خلقین احتیاجلارینا راجع اولدیقدا جلب توجه ایدیردی .

هر جور کمك فرقه‌نین صندوقنه ایلیردی مثلا بعضی گیجه‌لر تازه قطعه‌لریندن دعوت اولنانلارا اوخویوب و اونون گلیرین بتون فرقه صندوقنه باغیشلاردی . بیر گیجه‌نی هله‌ده اونوتمارام ، ۱۹۰۳ نجی ایل من پطروسبورگدا اوسکار کروز ترکین ایونده وارایدیق و گورکی ئوز تازه اثری «انسانی» اوخودی ، بو اثر حاضرلاردا باشقا بیر تاثیر باغیشلادی . چون بیر چوخ عده اونون بنی دن ایشیتمگینه مایل ایدیلر ، ماکسیم گورکی اونی تازه‌دن اوخودی و بو دفعه اونون تاثیری آرتیق اولاراق چوخلی مبلغ فرقه نین صندوقنه عاید اولدی .

دانیشقدن اولنجی قسمته اکنجی قسمتین آراسیندا تنفس ویریلدی و دعوت اولنانلاردان پذیرائیق اولونورتون . بو موقعده گولمه‌لی بیرواقعه اوز ویردی . ایوین خانمی نین میلی وارایدی‌کی عزیز قوناخدان پذیرائیق ایتسین ولذتلی خوراکلری «گورگی» یه تعارف ایدیردی .

بو ضمنده «بری» نییر ساند . ویچی اونا تعارف ایتدی گورکی تشکرایله‌دی اکن خانم ال گوتورمیی دگلدر چوخ اصرار ایدیردی گورکی آخردا تسلیم اولدی و بیر دانا ساندویچ گوتوردی . من آلکس ماکسیمویچین مقابلنده اوتورمشدیم و نیرین بیس ایی نتیجه‌سندن اونون اوزینن عجیب حالتلرینی گورووردیم او بیله دینه ایتسین و جرات ایتمردی که لقمه‌نی آغزیندان چیخارتسین و اونی اوتماقدان‌دا تفری وارایدی من اختیارسیز گولدیم ایوین خانمی توجه اولوب و اونون علتنی خبر آلدی . بو موقعده گورکی زحمتله تکه‌نی اوددی ایوین خانمی تز بر باشقا ساندویچ اونا تعارف ایتدی لکن گورکی وحشتلی گوزلر ایله اظهار ایتدی که بیرده‌ده اولار سا مایم یولدر فقط مختصر شیرینی یه جکم .

گورکی نین چوخ اثرلری «زنانیه» مطبوعات موسسه‌سی طرفندن منتشر اولوردی و گورکی هنگامت گیبریشی که بو موسسه دن آلیردی هاموسینی انقلابچیلارا ویریردی .

او مشهور یازیچی اولمیشدر ، اونون اثرلری باشقا دیللره چوریلیردی . اما گورگی نین یوللاردان گلیری یوخ ایدی اوندان اوتری که روسیه بین المللی ادبی کنوانسیو عضوی دگیلدر و ئوز گه ئولکه‌لر یازیچیبا حق تالیف ویرمه‌میش گورگینن اثرلرینی چاپ و منتشر ایدیردیلر . ۱۹۰۵ نجی ایل برلنده بیر «ای . لادزنیکف» آدلی بیر مطبوعات موسسه سی آچیلدی و گورگی نین اثرلرینن چاپینی وحق التالیفنی عهده دار اولدی . گورگی بو موسسه دن آلدیقی پوللاریدا تماملیه فرقه‌نین اختیارینا قویدی .

«نوورتی» سوسیالیست فرقه سنین ارگانی ۳ زونن نمره سینده گورگینن «عاقل» اثرینی منتشر ایلدی . سرین کتابخانه‌سی «دموسی» «قفقاز حادثه‌لری اطرافندا» اثرلرین چاپ ایتدی .

۱۹۰۷ نجی ایلده «زانویه‌نین دوققوزی» اثری «لادزنیکف» موسسه سی طرفندن چاپ اولدی ۱۹۰۵ نجی ایلده زانویه‌نین ۹ ندا پطروسبورگین ایشچیلری گاپونون راهنما لیقیلا قیش قصرینن سمتنه ئوز عریضه‌لرینی ترارا تقدیم ایتمك ایچون عازم اولدیلار .

سلطنتی گارد اونلارا شلیك ایتدی ، چوخلی تلفات اوز ویردی .

بو قانلی حادثه نین اثرینه ایشچیلر اعتصاب ایتدیلر و بوتون شهرین موسسه‌لرینین ایشچیلری ایشلریندن ال چکدیلر . باشقا یئرلرده‌ده ایشچیلر اعتصاب ایتدیلر ، نظامی حکومت اعلام اولندی .

گورکی بو حادثه دن خبر تاپدیقدا نیچه نفر ضیالیلار لا حکمرانلارین یانینا گیتدی ، تا بو تحریك دن مانع اولسون .

۹ زانویه نین آقشامندا گورکی پرو انجمنین ده کی ضیالیلاردان تشکیل تاپمیشدر نطقی سویلدی .

اووقت کی لنین خارجده یاشاییردی ، گورگینین ادبی اثرلرینه چوخ علاقه گوستریردی و بیزلر که او زمان پطروبورگدا ایشله‌ییردیك گورگینین یازدیقی اثرلرینی لنینه گونده‌ره‌ردیك .

گورگینین «ئوزون سوون» اثرینین انتشاری قدغنیدر .

کوزوسیکف و من اونی گوروندن سر گیله «اربون مرضی» کتابنین خطره‌نین آراسینا یازدیق و لنینه گونده‌ردیك .

گورگی حیاتینن سون ایللرنده فاشیزمیله مبارزه آپاریردی و اونون عقیده‌سی فاشیزمه راجع کن . «آلچاق انسان طبقه‌سی آلچاق قانلی عملره قادر درلر» هاموییا معلوم در .

گورگی دییردی کی : «گرك بیله رذیللری کوکندن قازماق . اگر دشمن تسلیم اولمازسا گرك اونی نابود ایتمك»

گورگی نین دیدیگی سوز بوگون حقیقت تاپمیشدر ، اگر فاشیزمدن توزتوکتی قالیر سادا تیزلیکله بوتون بر اوزیندن محو ایدیله‌جکدر . «هلن ستاسوادان چه‌ورلمیشدر»

ح . س

آذربایجانین معاصر شاعرلریندن

«میرزا علیخان لعلی»

میرزا علی لعلی ۱۲۵۲ نجی ایل هجری‌ده «ایروان» شهرینده آنادان اولوب ایگرمی یاشیندا ئوز آتاسی «حاجی آقا میرزا» ایله برابر تبریزه گلیب «میرزا جلیل» کاروانسراسیندا تجارت ایتمگه مشغول اولورلار .

ایله او موقعلرده فطری استعداد سایه‌سینده هر گون اوج دورت ساعت مقدماتی علملری تحصیل ایتمگه باشلادی . نیچه ایل بو وضعله اشتغال‌ایتدکدن سونرا ، آتاسی فوت ایلیب . او وقت ئوز قلبی آرزوسنی بیرینه یتیرمکدن اوتری بازار و تجارت ایشلریندن ال گوتوروب طب درسینی تکمیل ایتمك ایچون «میرزا ابوالحسن حکیمباشی» نین خصوصی درسلرینده حاضر اولوب ، چوخ زحمتلر چکه‌ره‌ك مقصودینه نائل اولمیشدی . سونرا استانبولا مسافرت ایدیب و اورانین طب دارالفنونینده ئوز تحصیلینه ادامه ویریب دوقتورلیق درجه‌سینه نائل اولور .

استانبولدان قاییتدیقدان سونرا تبریزده راسته کوچه‌ده معروف «دیکباشی» ندا بیر مطب آچوب و حکیملیگه مشغول اولاراق ، آز بیر مدتده بویوك شهرت قازاندیقی ایچون ولیعهدین «خصوصی حکیمی» اولدی .

بیر زماندان سونرا لعلی طهرانا گیدیب و ئوز فطری لیاقت و استعدادی اوزرینه وزیرلر و وکیللر ایله برابر «ناصرالدین» شاهین معیتنده اوروپایا مسافرت ایدیب و بو مسافرتده ئوز استعدادلی قریحه‌سینی گوستریب و شعر یازماغا باشلادی . دیدیگی نظملرین جمله‌سیندن بیرده «مثنوی» نامه‌سی‌در .

میرزا علی‌خان لعلی ۱۳۲۴ نجی هجری‌ده تبریزین آزادیخواهلیق قیامیندا تبریزه گلیب و بورادا آزادیخواهلاری تشویق ایده‌رك فکری مساعدت ایتمکدن گیری قالمامیشدر . سونرا تفلیسه قاییدوب و نتیجه مدتدن قاتی (برونشیت مزمن) خسته‌لیگینه دوچار اولدیغیندان ۱۳۲۵ نجی هجری ایلینده تفلیسده وفات ایلیب ، اورادا دفن ایدیلمیشدر .

آشاغیداکی شعرلر لعلی‌نین اثرلریندندر :

نه‌شیرین سن سنه قربان اولوم ای لب شکر کندی
سنی هر کیمسه گوررسه دین و دنیادان کنچر کندی
بویوك خبط ایتمیشم کندیلرون هجرینده الحق من
منیم بختیم یاتوب بو بارده ای بختور کندی
چخا گر بیر سنون تك شوخ شهرآشوب هر کندن
یثری وار افتخار اینه تمام شهره هر کندی
نه‌بوسیماده انسان . نه‌ملك‌ده بیله صورت وار
نه کندی ، صورت سیماده ، بیر قرص قمر کندی
یقین چولارده بیر آهو پیشان بند و دامین
دوتوب شهره گتورمیشلرسنی صیادیلر کندی
بونه هنگامه‌در کور دولدوروب اوصافی تبریزی
سالوب حسنیله مین آشوب شهره بیر قمر کندی
اولوم بو گوزلرون قربانی آخر بو نیچه گوزدر
که گوزدن قویموری بو گوز امان‌اهل نظر کندی
هامی خوبان شهرین تاخ اولوب اوقاتی بو سوزدن
گلوب کندن دینده بیر قریه لب شکر کندی
اگر بیر وعده یه باقمل یوخدور صبر و تمکینون
نه بیر اوزگه تدبیر ایلرم من دربدر کندی
نمین الدوله وار! بیر راس ویرم یاخشی جوانلار
آپار اینلت اونی هم‌دیل بیلر هم جوت سورر کندی
اوزوم ازماخدا هرگز مثلی یوخدور ارمنستاندا
کفی ساز اولسا بش خرواری بیرگونده ازر کندی
جبالین کر دبسن ، دوشمز اله بیر ایله اثبته
فرنگیلر اونی گوید ، قابار ای بیخبر کندی

م . ع . قوسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

۱٤

بازرگانلر یوللاندیلر ، گیجه گوندوز گتدیلر ، بابیورد قلعه‌سینه چاتدیلر . اوگون کافرین بایرامیدر ، هر بیری بمکده ایچکده ایدی یاسی‌نی گتیرمشدیلر ساز چالدیریر دیلر .

یاسی اوجا چارداقدان باخدی بازرگانلری گوردی ، بونلری گوردیگینده خبرلشدی :

بك بابامین قادین آنامین سوغاتی قوناق ،
اباغی اوزون شهباز آته مینن قوناق ،
آغ سققلی بابامدان ، آغ بر چکلی آنامدان
ویرگیله بیر خبر منه ،
گوزیم آچیب گوردیگیم ،
گوگل ویریب سودیگم ،
بای بیجان قیزی بانوچیچك ،
ایودمی یوخسا اردمدر ؟
ویرگیله بیر منه خبر ،
قره‌باشیم قربان اولسون قوناق سنه .

بازرگانلر دییر :

ساغ سن‌می ؟ سالم سن‌می ؟
جانم یاسی ،
آغ سققلی بابانی ، آغ برچکلی آنانی ،
سوریشیرسن ساغ دریاسی ،
آغ چقاریب قاره گیدیلر ،
سنین یدی باجیلارین ،
اولرینده آغلار گوردیم ،
گوزین آچیب گوردیگین ، گوگل ویریب سودیگین ،
بای بیجان قیزی بانوچیچك
سنون ئولدیگنی دینله‌دی ،
یالانچی اوغلی برنجوقه وعده ایله‌دی
خانم یاسه ، بابیورد قلعه‌سیندن قاچ ، یوردینه گت ، گتمز اولسن بای بیجان قیزی ، بانوچیچگی ارده‌ویل ،
یاسی گیتدی ، آغلیه آغلیه قرق یکتین یانینه گلدی . دیدی : منیم قرق یولداشیم بیلرسیزمی نه‌لر اولدی ؟ یالانچی اوغلی برنجوق منیم ئولوم خبریمی آپارمیش ، بابامین ایوینه شیون دوشمش ، قازه بندر قیزی گلینی آغ چقارمش ، قره گیمش گوزوم آچیب گوردیگیم ، گوگل ویریب سودیگیم ، بانوچیچك یالانچی اوغلی برنجوقه آداقلی اولدی ، بیله دیجك قرق ایگیت بوکر بوکر آغلاشدیلر ، زارلیق قیلدیلر .

کافرلرین بیرقزی وارایدی ، هرگون یاسی‌نی گورمگه گلیردی ، اوگون گورمگه گلدی ، گوردی یاسی سخت اولیبدر . قیز دییر :

نمره ۵۰۵ر۱ — ۱۱ر۱ر۲۵

اعلان

شرکت سهامی چاپخانه‌نین ۱۲۱ر۱۲ – ۲۸-۱۲-۲۴ نمره‌لی نامه‌سی موجبنجه شرکتین هیئت مدیره مدتی ۱۳۲۵ نجی ایلین اولینده دورت ایلین مدتنه قدر تمدید اولوب و آقایان غلامحسین امیر مالك و رضا بابیروجی شرکتین تفتیش سه‌نبله بیر ایلین مدتنه انتخاب اولوبلار .

عدلیه وزیری معاونی و ثبت اسناد مدیر کلی – اقتصاد

ف۱۸

www.iran-archive.com

اعلان

نمره ۱٤۰۴ ۱۳ر۱۲ر۲۴

بولگوسی لازم اولان کندلرین بقیه‌سی

آشاغیدا یازیلان مالکلرین صورتی ممیزلیک اوورریدر

ردیف	بخشین آدی	مالکین آدی	کندین آدی	ملکین مقداری
۱۲۱۴	سراب	مهدی جوادی حاجی سیف السلطان	ملا یعقوب	٦ دانگ
۱۲۱۵	«	«	قرسق	۳ «
۱۲۱٦	«	ابراهیم زهتاب	کوشنه	٦ «
۱۲۱۷	«	«	هروان	۱ سهم
۱۲۱۸	«	«	دوق	یاریم آچیخا
۱۲۱۹	«	«	هوسق	۱ سهم
۱۲۲۰	«	عسگر زهتاب	سرابدا	۴ جریب‌بیر ۲ جریب چمن
۱۲۲۱	«	رابعه خانم	داناباران	ششدانگ
۱۲۲۲	«	«	نسگل آباد	«
۱۲۲۳	«	«	تازه کند	«
۱۲۲٤	«	سیدحسین هاشمی	قرکوش	۱ دانگ‌بیرسهم
۱۲۲۵	«	«	تازان	٦ دانگ
۱۲۲٦	«	«	سرابدا	۳ قطعه‌یر بیر قطعه باغ
۱۲۲۷	«	احمد مشایخی	«	باغ بیرقطعه چشمه بیر سهم
۱۲۲۸	«	حاجی حسن	زری	٦ دانگ
۱۲۲۹	«	«	کلیان	۳ «
۱۲۳۰	«	جوادخان شقاقی	اسفتان	۷ یوزه
۱۲۳۱	«	حاج میرابوالفضل قرشی	سرابدا	۳ قطعه‌یر ٦ دانگ و ۲ قطعه سوای ۱ سهم
۱۲۳۲	«	«	سنبلان مرتعندن	۱ قطعه‌ییلاق
۱۲۳۳	«	اجلال الممالک اجلالی	کیلک آباد	۳ دانگ
۱۲۳٤	«	اجلال حضور	«	۳ «
۱۲۳۵	«	اسکندوبلر	قمبرچی	ششدانگ
۱۲۳٦	«	«	سیدون	«
۱۲۳۷	«	«	کهنه دالان	«
۱۲۳۸	«	«	دیدولان	«
۱۲۳۹	«	«	شوردیزه	«
۱۲٤۰	«	میرزااسماعیل	گاودوش آباد	۳ چارک ۱۵ مثقال
۱۲٤۱	«	میرزا نصرت بهاء السلطان	عالی کندی	٦ آغیجه

اعلان

حرمتلی وزرلر هیئتی نین ۱٤ اسفند ۱۳۲۴ تاریخلی جلسه‌سی نین قراری آذربایجان محترم اهالی‌سینن اطلاعی ایچون آشاغیدا درج اولونور:

قرارین متنی :

۱- ۱٤ اسفند تاریخیندن قاچاق آذربایجانا گتیریلمیش باشماق و تکیلی آمریکا بالتار و بالتوسیندان ۵۰۰ر. عوارض آلینوب ساتیش اجازه‌سی ویریلسین و بو تاریخدن سونرا گتیریلن مالار ایله قاچاق مال کیمی رفتار ایدیلسین .

۲- تجارت و اقتصاد و مالیه وزارتلری و نظمیه اداره‌سینه دستور ویریلسین قاچاق مالارین کشف اولونماسی و کشف ایچون ویریلن پاداش خصوصیندا مرتباً باش وزیرلیگه گزارش ویرسینلر. ش ۱٦

۲۰۲ آذربایجان کل گمرک اداره‌سی

اعلان

حسین حاجی آقا اوغلی شهرت پنجه و میر ابوالفضل میرعلی اصغر اوغلی شهرت منشدل نمره ۱۱۲۰ - ۲۴ جزائی دوسیه‌نین متهملری و و سید حسن سیدعلی اوغلی دوسیه جزائی نمره ۱٦۸۲ - ۲۴ متهم و ابراهیم محمد علی اوغلی متقیان ۲۵ یاشندا نمره ۱۱۱۹ - ۲۴ جزائی دوسیه‌نین متهمی که جاسوسی اوغورلیقا متهم دیلر و سابق توز محل اقامتلرین تبریزده معرفلیک ایدیبلر چون فعلا اونلارین محل اقامتی نا معلومدر بو وسیله ایله احضار اولونورلار که انتشار آخرین آگهی‌دن که اوچ دفعه متوالی منتشر اولاجاق دورت آیین انقضاسینه قدر تبریز بدایت محکمه‌لرینده حاضر اولوب توزلرین معرفلیک ایلسونلر و الا اوچ نوبت آگهی منتشر و آخرین انتشاردان دورت آی منقضی اولانا قدر حاضر اولمیالار محکمه غیابا موضوع اتهامه رسیدگی ایدیب حکم مقتضی صادر ایده‌جاق . ش ۹۳ ۳۰۳

تبریز بدایت محکمه‌لرینن مدیر دفتری صدرالدین قدسی

اورانق محالیندان دریان کندینون دموکرات عضولریندن اسدالله میره ویریلن هدیه‌لر

عباس آذری	۵۰	ریال
غلامحسین نورمحمدی	٦۰	«
ستار یوسف	۱۰	«
محمدتقی بهلولی	۳۰	«
آقاداداش محمدتقی	٦۰	«
محمد حاجی‌حسین	۱۰	«
محمد قاضی	۲۰	«
علی‌اصغر باقرزاده	۳۰	«
بابا عربی	۱۰	«
عباس محمدآذری	۱٤	«
آقاعلی نبی	۴۰	«
علی‌اکبر بابازاده	۱۰	«
محمد عسکری	۱۰	«
علی‌اکبر باقرزاده	۱۰۰	«
هاشم دهقی	۴۰	«
ابراهیم فتح‌الهی	۳۰	«
حسن فتحی	۱۰	«
میرزاحسن توفیقی	۳۰	«
محمدآقا جوانمرد	۵۰	
محمدعلی میرزا	۱۰	«
حسن اکبری	۴۰	«
رضا حاجیچی	۱۰	«
عباس اسرخانی	۲۰	«
حسینقلی عبدالهی	۴۰	«
علی‌اصغر رستمیه	۳۰	«
میرزاعلی فرح	۲۰	«
حسنقلی قاسمی	۳۰	«
احمد مقصودی	۱۰	«
محمد احسنی	۱۰	«
علی‌اصغر هوشیاری	۴۰	«
جلیل فخری	۳۰	«
غلامحسین قدیری	۱٤	«
تقی مصباحی	۱۰	«
ابوالقاسم اسدی	۴۰	«

قاسم فیروزان

بیر کندلی قیزینن حیاتیندان

(سیاره)

۳

بوتون خلق ، خیابانلاردان ، ایدی بیر طرفه ترانه‌لری آراسیندا گیجن قهرمان فدائیلریمزی ، جوشغون بیر سوینج ایله باغیرلارینا باصاق واونلارین یوشالی علیه‌لری ،تبریک ایتمک ایچون تلسیردیلر .

ظلملره نهایت ویرن ، قانلی گوزیاشلاری ، مهربان و مشفق اللرایله سیلن ، آذربایجان قهرمانلارینی ، گورمگه گلنلر آراسیندا ، آغ تیللی‌یوجه‌دلرمز و باجیلاریمز دا وار ایدی . اوگون ، سیاره‌ایله آناسی وخسته لیکدن تازا دوران آتاسی حسن‌دایی‌دا فدائیلریمزی گورمگه گلمیشدیلر .

§§§

بوتون ، گنج قیزلیق چاغنی ، کندده ، گچیروب ظلم و اشکنجه‌لر ایچرسینده بوتون و فقیر بیر کندلی‌نین حسرتی محصولی اولان ، سیاره ، کند محیطینین سیرلیگی ایچنده گیجن گون ، آی ، ایللرینه باخمایاراق ، اونا ، قطرتا ویریلن اینجه و حساس بیر روحی ، گونبه‌گون ترقی‌یه دوغرو آپارماق واقادیلرینین ، اجتماعی حقوقلارا نائل اولماق آرزولرینین گونلرینه ، انتظار گوزلریله باخاردی .

اونین ، حیاتیندا تک بیر آرزوسی وارایدی . اودا ، شرفلی و مقدس عسکر پالتارینی اگنینه گیمک ، اوردو صیرالارینا داخل اولاراق ، شفقت باجیسی ، وظیفه‌سینی ایفا ایدوب حرب میدانلارینیدا یالانلان ، توپ و مسلسل سسلری آراسیندا آزغین دوشمنلره ضربه ووران قهرمان عسکرلرین یارالارینی باغلاماقدان عبارت ایدی .

سیاره ، بو تمیز فکرلرین عشقیله ، گونلرینی گیچیریردی . او ، (۲۱ آذر) گونی ، قهرمان فدائیلری گوروب تماشا ایدرکن ، اونین ، ایللر بویی حسرتینی چکدیگی ، او صاف و لکه سیز عشق ، سیاره نین اینجه قلبینده بیر قات داها محکمله نمیشدی .

آرتیق ، او ، ملی حکومتیمزین آذربایجان قادینلارینا ویرمیش اولدیغی اجتماعی حقوقلارا نائل اولدیغیندان ، زیاده سیله سوینمگه باشلامیشدی .

§§§

سیاره ، او ایشقلی گونین شادلیغیله ایوینه گلدی . ایللرجه مستبد انسانلارا قارشی ، حساس روحینده ، عصیان و نفرت بسله‌ین او کندلی قیز ، بو گون چوق مسرور و بختیارایدی . گیدوب ، توزینی ، خلق قوشونلارینا تانیتاراق عسکر پالتارینی گیوب ، « شفقت باجیسی » اولاجاقدی .

سیاره ، آتا و آناسینا ، قلبینی ، ایلک و صون سوگیسینی دیه نده ، حسن دایی ایله خدیجه خالا ، قیزلرینین ، بو آرزوسینی ، درین بیر ایستک‌له قارشیلادیلار .

§§§

ملی حکومتیمزین ، قورولدیغینن ، ایکینجی گونی ایدی . سیاره ، کندلرینده‌کی ، « لاقدان صو دولدوروب شن بیر حالدا ایولرینه قاییدارکن ، گوزلری ، اوزاقدان گلن بیر قهر فدائی‌یه ایلیشدی .

بو قهرمان فدائی ، خائن دوشمنلرله ، محاربه نتیجه‌سینده ، آلیندان یارالانان و سیاره‌نین آتاسی خسته اولدیغی زمان ، بونلارا ، توز ایوینن کیمینی ساتاراق ، یاردیم ایدن رجب ایدی .

رجب ، آتشلی بیر عایله‌نین ویردیگی بویوک بیر مظفریتله جوشغون سوینجلر آراسیندا ، آذربایجان ملی مارشینی اوخویا ، اوخویا ، کندلرینه ، آتا و باجیسینین یانینا گیدیردی آلینی ، آغ بیر دستماللا باغلامیش و قان دستمالین ایشیگه چیخمیشدی .

رجب ، سیاره‌یه ، باغیلاندیغی زمان دوردی و آلنینا باغلامیش اولدیغی ، آغ ، آچوب ، تازادان باغلاماق ایسترکن ، سیاره ، رجبله قارشی قارشی‌یا گلمشدی . او دقیقه ، گنج کندلی قیزینین ایدآل روحیه سینده ایللرجه هجرانینی چکدیگی بیر آرزونین ، ایلک غنچه‌لری آچیلماغا باشلامیشدی .

رجب ، سیاره‌نی گورجک تانیدی و اوندان خسته اولان آتاسینی سوروشدی .

سیاره ! آتان نیجه‌دی ؟ ...

سیاره ، رجبین بو سئوالینه قارشی ، اری و دوما دنگلی گوزلرینی ، اونین گوزلرینه دیکدی و رجبه قارشی ، او آل ، قلبینده اویانان صاف بیرعشقین هیجانیله جواب ویردی:

عایله‌نیزدنمز یاخشیدیر . سیز ، آتامین حیاتینی قورتاردیقدیز ، بیزیم آن قلاکتلی گونلریمزده ، بویوک یاردیملار گوسته‌دیبنیز ، بیزلر ، او یاخشیلیقلارینیزی عمرمیزین صونونا قادار اونوتمایاجاییق . رجب ، سیاره‌نین سوزلرینه قولاق آسارکن آلیندان ، آخمیش اولدیغی قانلی دستمالی الینده دوتمیشدی .

بیر دقیقه سکوتدن سونرا ، بو بیرلرینه دوغرو بیر علاقه و نهایتسیز بیر سوگی بئیرمن ، بو ایکی گنجن ، پارلاق گوزلری ، روحی‌سوگیلرین صافیتی افاده ایدن باخیشلارلا ، عشق ، فداکارلیق و حقیقت وعد ایدیردیلر .

سیاره ، الینده‌کی کوزه‌نی یره قویدی و بویوک بیر جسارتله : اجازه بویوروون ، یارانیزی ، من توز اللریمله باغلاییم دیدی . دستمالی رجبین الیندن آلاراق ، اونین آلنینداکی یارانی باغلادیغی دقیقه‌لی ، اونا قارشی صمیمی محبتلرله چاتیردی . رجب ، سیاره‌نین ، بو مهربانلیغیندان تشکر ایده‌رک آیریلماق ایسترکن ، او دقیقه ، بو ایکی سوگیلینن قلبلرینده حقیقی و تولمز بیر عشق اولدوزی دوغمشدی .

§§§

آرادان بش ، اون گون گیچمشدی سیاره ، داوطلب اولاراق ، خلق قوشونلاری صیرالارینداٍ ، شفقت باجیسی وظیفه‌سنی افتخارلا ایفا ایده‌جگینه دائر بیر عریضه یازدیرمیش و اونین بو عریضه‌سی قبول اولونمیشدی .

او ، اگنینه ، عسکر پالتارین گیوب شفقت باجیسی اولدوقدان سونرا قادینلار قوشونینده عضو اولوب آتا و آناسینین رضایتلری نتیجه سینده رجب ایله نشانلاناراق ، سعادتلی اززلارین جرگه سینه داخل اولدی .

ایندی هر ایکی نشانلی ده خلق قوشونلاری صیرالارینداٍ خدمت ایدیرلر ! ...

صون

www.iran-archive.com

شماره ۱۶۴ بیرنجی دوره
آذربایجان
۴ آوریل ۱۹۴۶

آذربایجان ادبیاتی تاریخیندن

۱۷ – ۱۸ نجی عصرلرده تبریزده ادبیات

قوسینین یاعادیقی دوره‌ده بو خطه نظردن فضولیه چوخ یاخین ایدی. اودا زمانه‌دن شکایتچی ایدی. او حتی فضولینین:

«منی جاندان اوساندیردی،
جفادن یار اوسانمازمی.
فلکلر یاندی آهیمدن مرادیم
شمعی یانمازمی؟»

بیتی ایله باغلایان غزلینه‌نظیره اولاراق یازمشدی:

«منیم شوخ ستمکاریم جفادان
اوسانمازمی.
فراموش اولمایان یاریم منی.
بیر قطره آنمازمی؟»

قوسی تبریزی حقنده الیمزده اطرافلی معلومات یوخدر. فقط اونین شعرلرینی تدقیق ایتدیکده ۱۷ – نجی عصرین آخرلارینده یاشادیغی آشکار اولور. ۱۶۶۶ – نجی میلادی ایلینده گنجه حاکمی ضیادخان اوغلی اوغورلیه اوتین «تیر سالی قدح گیم، نوبهار عیش و عشرتدره» مصراعی ایله باشلایان بیر ترجیع بند یازدیغی معلومدر.

قوسی تبریزی او زمان شرق ایله مرقلاتان بعضی آوروپا عالملری‌نین‌ده نظر دقتینی جلب ایتمشدی. بریتانیا موزه‌سینین ال یازمالاری فهرستنی ترتیب ایتمش شارل – ریو قوسینین میرزا طاهر وحیدان حسین خان قزوینی ایله چوخ یاخین مناسبتده اولدیغنی قیداتمکده‌در. سندل و آشاغیدا گتیردیگمز مذکر شاعرین ۱۷ – نجی عصرین ایکنجی یاریسندا یاشادیغنی، حتی ۱۸ – نجی عصرین اوللرینده‌ده یاراندیغنی اثبات ایدیر. «تذکره روز روشن» مولفی قوسی حقنده یازیر که «علم و فضل آریاندن اولان قوسی، آقا حسین خان ساریدن تحصیل آلمش و اکبرشاه زمانینده هندوستانه سیاحت ایتمشدر».

قوسینین اصفهاندا یاشاماسی و اورادا خوش بیر حیات سورمه‌سی حقنده الیمزده مذکر واردر. آنجاق غربتده یاشامش شاعر همیشه دوغما وطنی خاطرلامش و «کوتلوم دوتولدی تا که وطندن امانمنم» دیمشدر. قوسی تبریزی غزللرینین جرحندا «کیم ئوز کونلومدن آیری بولمادیم همدرد دنیاده» دیه ماتم ده اوز قویادا ۱۷ – نجی عصر آذربایجان الل ادبیاتنداکی مبارزه روحنده اوزلق دگندی. او، آذربایجانلیلارین مبارزه‌ده متینلیگنی ترنم ایدمرك یازیردی:

«هچ شمع ایله رام اولماز
پروانه‌لریز بیزلر.
زنجیره باش اندیرمز
دیوانه‌لریز بیزلر.»

... گلمیشکن ایله ایتمه‌لی که. «قوسی» تخلصی ایله یازان تبریز شاعرلری چوخ اولمشلار. بعضی ادبیات‌شناسلار ۱۷ – نجی عصرده یاشامش قوسی تبریزینین لوغلی و نومسی اولدیغنی داقید ایدیرلر. بو خصوصده ادبیات‌شناسلق عالملری‌نادری حمید آراسلی «آذربایجان» مجله‌سینین ۵ – نجی نمره‌سنده چیخیش ایدمرك مارسنده‌ده دانیشدیغیمیز قوسی تبریزینی ۱۷ – نجی عصرده یاشامش قوسینین نوه‌سی حساب ایدیر. شبهه‌سز اونین فکری‌ده باغلاقونین فکری کیمی مباحثه ایدیر. لودر که، معاصر ادبیات‌شناسلار قدیم دور آذربایجان ادبیاتینین دریندن نوگره‌تیلمه‌سی آشنده عالملرمزه کومك ایتمك مقصدیله بوتون تذکره‌لری دیوانلاری و باشقا سندلری آختاریب تاپمالیدرلار.

آذربایجان ادبیاتی تاریخنده قوسی تبریزی ایله بیر سیرادا ۱۷ – نجی عصرده یاشامش مشهور آذربایجان شاعری صائب تبریزینین ده آدی چکیلمکده‌در. معلوم اولدیغی اوزره گنج ایل آقای تخجوانینین تشبثی ایله صائب تبریزینین اثرلریندن عبارت کچیك بیر کتابچا دخی بورادا چاپ ایدلمشدی. بعضی ادبیات‌شناسلارین فیهینه گوره صائب تبریزینین ۸۰ – مین بیتدن عبارت آذربایجان و فارس دیللرینده یازیلمش اثرلری واردر. اونین سو دیوانی هله ساغیکندا اونا بویوك شهرت قازاندیرمشدی. مشهور تذکره‌چیلردن سرخوش «کلمات الشعرا» آدلی تذکره‌سنده یازیر که، «حتی روم سلطانلاری و هندستان پادشاهلاری ایران شاهنه مکتوب یازیب صائبین دیوان و شعرلرینی خواهش ایدمردیلر».

صائب تبریزی حقنده دورنین عالملری، ادبیات‌شناسلاری عالی فکرلر سویله‌مشلر. بعضلاری اونی ۱۷ – نجی عصرین حافظی آدلاندیرمشلار. اودر که، شاهلارین نظر دقتنی ئوزنه جلب ایدمن شاعر سرایلارا دعوت اولونور سادا منت ایله یاشاماق ایستمه‌میر. بو خصوصدا یازمش اولدیغی شعرلرینین بیرینده دییر که:

«منت ایله دیریلك صائب
اولومدندر بتر»
«جان ویرمرلر اهل غیرت
درد بی درمان اچون»

صائبین اثرلرینده نصیحت‌آمیز جهتلر چوخدر. او، شاهلارا تعریفدن چوخ نصیحت یازمشدر.

(قورتارمادی)

قرقه‌میزین مرامنامه‌سین یاخشی اوگره‌نمه‌لیك

اول صفحه‌دن بقیه

تصادف ایدیلن بیر سیرا مهم مسئله‌لری آیدینلاشدیرماق لازم گلیر. فرقه مرامنامه‌سینی نظردن گیچرمه میشدن قاباق دموکرات فرقه‌سینین ئوزونون اصل ماهیتیندن عبارت اولدوغونی بیلمه‌لییك.

دموکرات فرقه‌سی دیرکن ایلك اول دموکرات سوزونه تصادف ایدیلیر. دموکراتیا نه در؟ «دموکراتیا خلق حاکمیتی»ویا «خلق دولتی» دیمك‌دیر. بو اولودیمك دیرکه خلقین مقدرا تینی دموکراتیك یوللارلا حل ایتمك، طلب احتیاجلارینی آرادان قالدیرماق ایچون خلقین اراده‌سیله حرکت ایتمك لازم در.

دموکراتیادا حاکمیت ... واسطه‌سیله خلقین الینده اولور. خلق طبقه، دین، ملیت فرقلریندن آسیلی اولمیاراق خلقین اعتمادینی قازانمش آداملاردان ئوز ملی کنگره‌سین یارادیر.

خلقین نماینده‌لرینین واسطه‌سیله بوتون خلقی تمثیل ایدمن ملی کنگره ان عالی حاکمیت اورغانی سایلیر.

دموکراتیادا طبقه، ملیت، دین فرقلریندن آسیلی اولمیاراق هربیر کس ئوز حقنی آزاد بیر صورتده افاده و مدافعه ایتمگه قادر اولور. آذربایجان خلقینین‌ده آرزولادیغی اوزون مبارزه‌لردن صونرا الده ایتدیگی دموکراتیانین اصل ماهیتی بیله‌در. خلقیمیز بونی همیشه افاده و مدافعه ایتمیش و ایده‌جکدیر.

ایکنجی تصادف ایتدیگیمیز سوز فرقه دیر.

فرقه‌نه دیر؟ «فرقه هرهانسی بیر اجتماعی طبقه‌لرین قاباقجیل حصه‌سینی تشکیل ایدمن آداملارین اجتماعی اولوب همین طبقه‌لرین سیاسی و اقتصادی منافعینی افاده و مدافعه ایدیر».

بیزیم فرقه‌میز بوتون طبقه‌لرین قاباقجیل آداملاریندان تشکیل تاپمیش خلق فرقه‌سی دیر.

فرقه‌میزین یارانماسیندا بوتون طبقه‌لرین اشتراکی اولموشدور. بونا گوره دیر که مرامنامه‌میز یازیلارکن هچ بیر طبقه‌نین خصوصی منافعی نظرده دوتولمامیشدر. بیزیم فرقه‌میزین مرامنامه‌سینده بوتون خلق میزین هر طبقه‌دن اولورسا اولسون طلب و احتیاجلاری دیلك و آرزولاری افاده ایدلمیشدیر که بو مقدس آمالین شرفله یرینه یتیریلمه‌سی ایشینده هامومیزین مسئولیتی داشیییر. بونا گوره ده بیز ده هچ بیر طبقه‌نین منافعی یری اوبیریندن اوستون دوتولا بیلمز. چونکه بیز دموکراتیانین بویوك پرینسیپلرینه احترام بسلمه‌گله ئوز ملی مختاریتمیزی قازاندیق.

بیز دموکراتیك پرینسیپلره صادق قالمالا خلقیمیزین پولاددان محکم وحدتینی یاراتدیق بوبیله قازاندیغیمیز آزادلیغی مدافعه ایده‌جگیك. –

قهرمان تبریزین انقلاب تاریخیندن بیر صحیفه

اول صفحه‌دن بقیه

۱۳۲۶ دا تبریز اوزرینه گلنه قدر، اوج آیین مدتینده، تبریز تقریبا محاصره‌ده ایدی، بوسون آیدا سحا صره داها دا شدتله‌نمیشدی.

تبریزه اطرافدان گلن آذوقه‌نین وحتی شهره آخان سولارینداً یوللاری کسیلمیشدی. شعبان آیینین ۲۵ نده یاسمنج دا اوتوران تمام دولت قوه‌لرینین باش قوماندانی شاهزاد. عین الدوله، ارتجاع و استبداد قوه‌لرینین مسکنی و اجتماع محلی اولان، دوه‌چی، سرخاب سیلاب و ششگلان محله‌لریندن باشقا، تبریزین بردهقالان و اوتار مخه قدر رشادتله دوگوشن ۱۱ محله سنین اهالیسینه (نوتا) گوندرمرك ۴۸ ساعته قدر تسلیم اولوب آغ بایداق ووریمالاری ایچون مهلت ویرمش، و تسلیم اولمادیقلاری تقدیرده. او محله‌لری یر ایله برابر ایدیب اهل عیاللارینی اسیر ایده‌جگینی بیان ایتمشیدی.

ستارخانا بو خبری گتیردیکلر یده تمام جسارتیله دیمشدی که «۴۸ ساعت چوخدور خواهش ایدیریم ایله بو ساعت محاربه‌یه باشلاسینلار) باقرخان دا: «هرنه الارینده‌ن گلیر اسیرگه‌میسینلر» دیه جواب ویرمشیدی.

تبریزین جماعتی ده عین الدوله‌نین بو هدهسینی، استهزا یولیله، لوغازایدب دییردیلر: بیز اوچ آیدیر گیجه، گوندوز ووروشمادایق. عین الدوله‌نین ترپاك هواسی یاشینا ووروب محاربه‌نین اچینده اولدیغمیز حالدا، یئنی‌دن بیزه (اعلان حرب) ایتمسی، چوخ گولونج و احمقلیقدر جماعت بویوك متینگلر تشکیل ایدمرك: «بیزیم محاربه‌دن و تو. لمکدن قورخوموز اولمایدی، ئوز حقوقمزی آلماقدان ئوتری بو، اولوم دیریم میدانینا قدم قویماز. دیق، اونون مهلتنه احتیاجمز اولما. دمی کیمی گیجیك‌لی، بویوکلی، قوجالی، جوانلی ئوز حقمیز اوغر. وندا ئولوب ئولدیرمگه حاضریك دیدیلر.

تبریزین غیرتلی جماعتی، بو مهلتین تمام اولماسینی صبرسیزلیق. ایله گوزله‌ییب ساعتلری سایردیلار حقیقتا او زمانلار تبریز چار. پیشیب ووروشمانی عادت ایتمشدی توپ تفنگ سسی کیبله‌ده جانلاری سیخیلیردی.

چهارشنبه گونی شعبانین ۲۶ سینده ماکودان گلن بویوك اوردو صوفیان و خوجا میرجاندان تبریزه طرف حرکت ایتمگه باشلادی. تبریزین یاخینلیقنا یتشنده، قره‌داغلی دمیرلشن قرا داغلی سالار ارفع و سیف الله خانین تحت قوماندالارینده اولان قارا داغ آتلیلاری و قره‌داغلی ملکین برلی اهالیسی طرفیندن استقبال ایدیلمرك شهرین شمال غربی سینین، بیر آغا. جلیه‌سینده اولان (آنا خاتون) کند ینده و اطرافینده (اوتوراق) ایتدیلر شعبانین ۲۷ نجی گیجه‌سی ایکی طرفین توپ و تفنگین سسیندن هامو عصبانیتدن دیوانه کیمی اولمیشدی. تبریزین رشید فداکارلری، سحره قدر سنگرلرده، توزین، دومانین ایچینده و یوخوسوزلیقلا باغا آپاردیلار.

پنجشنبه گونی شعبان آیینین ۲۷ سینده عین الدوله‌نین، ئوز طرفیندن قبولی اولاراق ویردیگی ۴۸ ساعت لیك مهلت و یاخود ئوزی حاضرلیق آپارماق ایچون ایتدیگی متارکه قورتادیقیندان، قوچاق تبریز لیلر بیر گون اولدن کیچیکلی بویوك لی مدافعه‌یه حاضر لانمیشدیلار. اما دوشمن طرفیندن بیر حرکت و علامت گوروشمدیگیندن، سردار سالار ین امرینه، ارك، امیر خیز، و خیابان‌دان آنا خاتونا، سرخابا و شاطرانلودا کی اوردو طرف توپخانه‌یکی اولدی ایسه ده بونده دوشمن طرفیندن بیر جواب و بیر حرکت گورولمه دیگیندن فدائیلرده توپ شلیگینه خاتمه ویردیلر.

قورتارمادی

مقدس وطن اوغروندا

اول صفحه‌دن بقیه

صونسیز و ابدی محبتین آیدین و تیوتلی علامتاری‌در.

مقدس وطنیمیزین آزادلیغینی دائمی ساخلاماق و اونی هر جور تهلکه‌دن مدافعه ایتمك ایچون بوتون خلقمز برلیکده مال و جانینی بو یولدا قویموشدر.

قوی آلچاق دشمن بیلسینکه بیز وطنیمیزین الی ایله آلدیغمیز آزادلیغی ساخلاماغا قدرتیمیز واردر. بیر قتیق انمزین وطن اوغروندا، خلق اوغروندا توکولمه‌مین لیر گه مه‌یه‌جیك.

چونکه بیزیم باشمزی اوجا ایدن وطندر قلبمیز ایسه وطن عشقی ایله دولودر.

دنیاده ئوز وطنی آزادلیغی مدافعه ایدمن خلقلر خوشبخت و آزاد یاشامیشلار.

بیزده ئوزوموزون وگله‌جك نسلیمزین آزاد و سعادتلی یاشاماسی ایچون چالیشمالی و هر جور مبارزه‌یه حاضر اولمالیق.

دنیانین آزاد ملتلری ئوز قدرالارینی ئوزلری حل ایتدیکلری کیمی بیزده ئوز مقداراتمزی ئوزوموز حل ایتمه‌لییك.

«آذربایجان آذربایجانلیلارینیندر» بو شعار بیزی اورکدن نه‌قدر سویندیریرسه اوقدر ده مبارزه‌یه چاغریر.

قوی، تاریخین چرخینی گیری دوندرمك ایستیه‌ن آخماقلار بیلسینلر که اونی گیری دوندرمك ممکن اولماباجاقدر.

و ایله‌جه‌ده شانلی تاریخه صاحب اولان آذربایجان ئولکه‌سی و اونون خلقی آزاد یاشامش و یاشایاجاقدر.

دقت!

فدائیلره هدیه کمیسیونی قاباغکی قرار ایله هر گون ساعت ۱۰ دان ساعت ۱ گون اورتادان صونرا یاکیمی ویرلن هدیه لری قبول ایدیر.

آذربایجان روزنامه‌سی

آذربایجان مطبعه‌سی